

**ЗДРАВСТВЕНО-ТУРИСТИЧКИ ЦЕНТАР
"БАЊА ВРУЋИЦА", А.Д., ТЕСЛИЋ**

**Финансијски извјештаји
за годину која се завршава
31. децембра 2012. године и
Извјештај независног ревизора**

**ЗДРАВСТВЕНО-ТУРИСТИЧКИ ЦЕНТАР
"БАЊА ВРУЋИЦА", А.Д., ТЕСЛИЋ**

САДРЖАЈ

	Страна
Извјештај независног ревизора	1 - 2
Финансијски извјештаји:	
Биланс успјеха	3
Биланс стања	4
Извјештај о промјенама у капиталу	5
Биланс токова готовине	6
Напомене уз финансијске извјештаје	7 - 32

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и руководству друштва Здравствено-туристички центар "Бања Врућица", а.д., Теслић

Обавили смо ревизију приложених финансијских извјештаја (страна 3 до 32) друштва Здравствено-туристички центар "Бања Врућица", а.д., Теслић (у даљем тексту: "Друштво"), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2012. године, и одговарајући биланс успјеха, извјештај о пројенама на капиталу и биланс токова готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извјештаје.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за састављање ових финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске, као и за оне интерне контроле које руководство одреди као неопходне у припреми финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извјештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама објелодањеним у финансијским извјештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извјештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процјене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија, такође, укључује оцјену примјењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процјена које је извршило руководство, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји друштва Здравствено-туристичког центра "Бања Врућица", а.д., Теслић за годину која се завршава 31. децембра 2012. године су припремљени, по свим материјално значајним питањима, у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на сљедећа питања:

- Као што је објелодањено у напомени 13 уз финансијске извјештаје, садашња вриједност земљишта Друштва износи 6,307,077 Конвертибилних марака на дан 31. децембра 2012. године, и представља највећим дијелом, у износу од 6,304,403 Конвертибилне марке, вриједност земљишта површине 146,626 m² које је Друштво иницијално вредновало на основу Увјерења Републичке управе за геодетске и имовинско правне послове (подручна јединица Теслић) од 2. октобра 2000. године. Поред наведеног, на основу преписа Посједовног листа (ПЛ број 416) од 3. априла 2007. године, Друштво је посједник додатног земљишта површине 751,037 m², као и да је до дана састављања приложених финансијских извјештаја, поступак укњижавања права власништва над земљиштем у корист Друштва спроведен над 91,707 m² земљишта. Процес укњижења и регистрације преосталог дијела земљишта Друштва је у току, и руководство Друштва чини све напоре да тај поступак оконча што прије.

(наставља се)

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и руководству друштва Здравствено-туристички центар "Бања Врућица", а.д.,
Теслић (наставак)

Скретање пажње (наставак)

б) Као што је обелодањено у напомени 29 уз финансијске извјештаје, процијењене потенцијалне обавезе Друштва по судским споровима у којима је Друштво тужена страна износе укупно 351,211 Конвертибилних марака, не укључујући ефекте потенцијалних затезних камата и судских трошкова. Руководство Друштва сматра да исход наведених спорова неће имати материјално значајан утицај на финансијске извјештаје Друштва у будућности, те Друштво није извршило резервисања у финансијским извјештајима за 2012. годину по основу потенцијалних губитака који могу проистећи из ових судских спорова.

Наше мишљење није модификовано у вези са наведеним питањима.

Остала питања

Финансијски извјештаји Друштва за годину која се завршила 31. децембра 2011. године су ревидирани од стране другог ревизора, који је у свом извјештају од 21. марта 2012. године, изразио мишљење без резерве.

Бања Лука, 16. мај 2013. године

Овлашћени ревизор
Жарко Мионић

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Žarko Mionić".

**ЗДРАВСТВЕНО-ТУРИСТИЧКИ ЦЕНТАР
"БАЊА ВРУЋИЦА", А.Д., ТЕСЛИЋ**

БИЛАНС УСПЈЕХА

За годину која се завршава 31. децембра 2012. године
(У Конвертибилним маркама)

	<u>Напомене</u>	<u>Година која се завршава 31. децембра 2012.</u>	<u>Година која се завршава 31. децембра 2011.</u>
Пословни приходи			<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Приходи од продаје учинака	5	11,697,718	10,879,728
Пословни расходи			
Набавна вриједност продате робе		-	(460,978)
Трошкови материјала, горива и енергије	6	(3,069,197)	(2,312,475)
Трошкови бруто зарада, бруто накнада зарада и остали лични расходи	7	(3,687,544)	(3,926,592)
Трошкови производних услуга	8	(804,924)	(617,484)
Трошкови амортизације	13	(1,851,973)	(1,821,489)
Трошкови резервисања		(71,713)	-
Нематеријални трошкови	9	(498,519)	(399,977)
Трошкови пореза и доприноса		(180,711)	(86,928)
		<u>(10,164,581)</u>	<u>(9,625,923)</u>
Пословни добитак		<u>1,533,137</u>	<u>1,253,805</u>
Финансијски приходи/(расходи)			
Финансијски приходи	10	122,740	83,902
Финансијски расходи	10	(226,645)	(229,086)
		<u>(103,905)</u>	<u>(145,184)</u>
Добитак редовне активности		<u>1,429,232</u>	<u>1,108,621</u>
Остали приходи	11	638,872	1,074,294
Остали расходи	12	(1,100,234)	(986,833)
		<u>(461,362)</u>	<u>87,461</u>
Добитак прије опорезивања		967,870	1,196,082
Порез на добитак	27	(108,642)	(45,595)
Нето добитак периода		<u>859,228</u>	<u>1,150,487</u>
Зарада по акцији:	28		
- Основна и разријеђена зарада по акцији		<u>0.0256</u>	<u>0.0342</u>

Напомене на наредним странама чине саставни дио
ових финансијских извјештаја.

Финансијски извјештаји Друштва су усвојени од стране руководства Друштва дана 14. маја 2013. године.

Потписано у име Друштва:

Др Драган Богданић,
Генерални директор

М.П.

Горан Петровић
Извршни директор за финансије

**ЗДРАВСТВЕНО-ТУРИСТИЧКИ ЦЕНТАР
"БАЊА ВРУЋИЦА", А.Д., ТЕСЛИЋ**

БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2012. године
(У Конвертибилним маркама)

	<u>Напомене</u>	<u>31. децембар 2012.</u>	<u>31. децембар 2011.</u>
			<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
АКТИВА			
Стална имовина			
Некретнине, постројења и опрема	13	40,113,930	37,525,653
Аванси за некретнине, постројења и опрему	14	129,593	287,198
Дугорочни финансијски пласмани	15	310,126	-
		<u>40,553,649</u>	<u>37,812,851</u>
Обртна имовина			
Залихе	16	491,078	593,210
Аванси за залихе и услуге		77,525	39,745
Потраживања од купаца	17	512,545	450,198
Друга краткорочна потраживања	18	198,372	173,011
Краткорочни финансијски пласмани	19	1,124,578	17,317
Готовински еквиваленти и готовина	21	1,010,262	3,769,436
Активна временска разграничења		-	385
		<u>3,414,360</u>	<u>5,043,302</u>
Укупна актива		<u><u>43,968,009</u></u>	<u><u>42,856,153</u></u>
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	22	33,600,177	33,600,177
Законске резерве		411,316	353,792
Статутарне резерве		646,368	646,368
Ревалоризационе резерве		1,892,028	1,892,028
Акумулирани добитак		1,659,465	1,150,487
		<u>38,209,354</u>	<u>37,642,852</u>
Дугорочна резервисања	3.12	<u>71,713</u>	<u>-</u>
Дугорочне обавезе	23	<u>3,259,904</u>	<u>4,238,139</u>
Краткорочне обавезе			
Текућа доспећа дугорочних обавеза	23	489,117	-
Краткорочне финансијске обавезе		38,310	-
Примљени аванси		194,122	65,999
Добављачи	24	795,096	573,907
Остале краткорочне обавезе	25	598,418	259,544
Порез на додату вриједност		33,682	30,160
Пасивна временска разграничења	26	278,293	45,552
		<u>2,427,038</u>	<u>975,162</u>
Укупна пасива		<u><u>43,968,009</u></u>	<u><u>42,856,153</u></u>

Напомене на наредним странама чине саставни дио
ових финансијских извјештаја.

**ЗДРАВСТВЕНО-ТУРИСТИЧКИ ЦЕНТАР
"БАЊА ВРУЋИЦА", А.Д., ТЕСЛИЋ**

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године
(У Конвертибилним маркама)

	Акцијски капитал	Законске резерве	Статутарне резерве	Ревалори- зационе резерве	Акумулира -ни добитак	Укупно
<i>Ревизију обавио други ревизор</i>						
Стање, 1. јануар 2011. године	32,081,113	310,564	646,368	1,892,028	1,562,292	36,492,365
Расподјела добитка						
- повећање основног капитала	1,519,064	-	-	-	(1,519,064)	-
- пренос у законске резерве	-	43,228	-	-	(43,228)	-
Нето добитак текуће године	-	-	-	-	1,150,487	1,150,487
Стање, 1. јануар 2012. године	<u>33,600,177</u>	<u>353,792</u>	<u>646,368</u>	<u>1,892,028</u>	<u>1,150,487</u>	<u>37,642,852</u>
Расподјела добитка (напомена 28):						
- дивиденда акционарима	-	-	-	-	(235,202)	(235,202)
- пренос у законске резерве	-	57,524	-	-	(57,524)	-
- награда члановима управног и извршног одбора Друштва	-	-	-	-	(57,524)	(57,524)
Нето добитак текуће године	-	-	-	-	859,228	859,228
Стање, 31. децембар 2012. године	<u>33,600,177</u>	<u>411,316</u>	<u>646,368</u>	<u>1,892,028</u>	<u>1,659,465</u>	<u>38,209,354</u>

Напомене на наредним странама чине саставни дио
ових финансијских извјештаја.

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2012. године
(У Конвертибилним маркама)

	Година која се завршава 31. децембра 2012.	Година која се завршава 31. децембра 2011. <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од продаје и примљени аванси	13,921,005	15,024,702
Одливи за набавке материјала, горива, енергије, друге трошкове и дате авансе	(4,606,549)	(5,604,127)
Одливи по основу бруто зарада и накнада зарада	(3,219,416)	(3,441,964)
Одливи по основу камата	(204,817)	(229,086)
Одливи по основу осталих дажбина	(3,863,646)	(3,832,131)
<i>Нето прилив готовине из пословних активности</i>	<u>2,026,577</u>	<u>1,917,394</u>
Токови готовине из активности пласирања и инвестирања		
Набавке некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања	(4,414,700)	(287,198)
Приливи од камата	118,066	82,506
<i>Нето одлив готовине из активности пласирања и инвестирања</i>	<u>(4,296,634)</u>	<u>(204,692)</u>
Токови готовине из активности финансирања		
Одливи по основу дугорочних финансијских обавеза	(489,117)	(464,848)
Нето (смањење)/повећање готовине и еквивалената готовине	(2,759,174)	1,247,854
Готовина и еквиваленти готовине на почетку године	3,769,436	2,521,582
Готовина и еквиваленти готовине на крају године	<u><u>1,010,262</u></u>	<u><u>3,769,436</u></u>

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Акционарско друштво Здравствено-туристички центар "Бања Врућица", Теслић (у даљем тексту: "Друштво") је започело организовану активност пружања услуга још 1919. године, када је и откупљено од стране физичког лица Симе Крстића. Први хотел у оквиру Друштва отворен је 1928. године, док је развој бањских капацитета већ имао контуре развијеног бањског комплекса. У току другог свјетског рата, изграђени капацитети су скоро у потпуности уништени. Поступком национализације Друштво прелази из приватног власништва у власништво државе.

Одлуком Владе Републике Српске из 1993. године, долази до спајања друштава Специјалне болнице Бања Врућица и Кардиал д.о.о., Теслић у јединствено друштво Здравствено-туристички центар Бања Врућица, Теслић.

Дана 6. септембра 2001. године, рјешењем Основног суда у Добоју извршен је упис у судски регистар промјена својине дијела државног капитала код Основног државног предузећа ЗТЦ Бања Врућица, Теслић са п.о., и то на начин да је извршена трансформација у акционарско друштво. Од дана наведеног уписа Друштво послује под називом Акционарско друштво Здравствено-туристички центар "Бања Врућица", Теслић.

Основна дјелатност Друштва је пружање здравствених и угоститељско – туристичких услуга у оквиру комплекса Друштва у Теслићу. Друштво је такође једно од водећих друштава у Босни и Херцеговини за услуге конгресног туризма.

Дана 18. октобра 2006. године, Друштво је са Владом Републике Српске потписало уговор о концесији, којим је Друштву додијељена концесија за експлоатацију термоминералних вода које садрже CO₂ гас на лежишту Бања Врућица, са периодом трајања концесије од 30 (тридесет) година од дана потписивања уговора о концесији.

Сједиште Друштва је у Улици Косовска бб, у Теслићу, Република Српска (Босна и Херцеговина). Друштво је запошљавало 266 радника на дан 31. децембра 2012. године (31. децембар 2011. године: 234 радника).

У саставу Друштва налазе се сљедећи хотелски капацитети:

1. Хотел Кардиал,
2. Хотел Посавина,
3. Хотел Србија и
4. Хотел Херцеговина.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја

Ови финансијски извјештаји представљају годишње финансијске извјештаје друштва ЗТЦ "Бања Врућица" а.д., Теслић, и састављени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

Финансијски извјештаји Друштва су припремљени по начелу набавне вриједности (историјског трошка), изузев некретнина, постројења, опреме и одређених финансијских инструмената који су вредновани по фер вриједности, што је и детаљније објашњено у рачуноводственим политикама у наставку.

Финансијски извјештаји Друштва су приказани у формату прописаном Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 79/09), Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 84/09 и 120/11), као и Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промјенама на капиталу ("Службени гласник РС", број 84/09).

Износи у финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (КМ). Конвертибилна марка представља званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја (наставак)

Друштво је приликом састављања биланса токова готовине за пословну 2012. годину користило директни метод извјештавања о токовима готовине.

Друштво је у састављању ових финансијских извјештаја примјењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3 уз финансијске извјештаје, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS")

(а) Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду у Републици Српској

Приложени финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (IAS), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (IFRS), који су били у примјени на дан 1. јануара 2009. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске. Наиме, на основу одредби важећег Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 36/09 и 52/11), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују IAS, односно IFRS, као и Међународне стандарде ревизије (ISA), Кодекс етике за професионалне рачуновође, као и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (IFAC), на финансијске извјештаје за периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније.

Поред наведеног, дана 15. јула 2010. године Управни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске ("Савез РР РС") је донио "Одлуку о почетку обавезне примјене издања МРС/МСФИ (објављених до 1. јануара 2009. године)", а на основу "Одлуке о овлашћењима за превод и објављивање" надлежне Комисије за рачуноводство и ревизију Босне и Херцеговине од 10. марта 2006. године (Службени гласник БиХ, број 81/06), којом се таква овлашћења дају Савезу РР РС. Наведено издање IAS/IFRS је одобрено од стране Фондације одбора за Међународне рачуноводствене стандарде као званични превод на српски језик за Босну и Херцеговину (Републику Српску), Србију и Црну Гору. Према наведеној Одлуци IAS/IFRS објављени до 1. јануара 2009. године обавезно се примјењују на финансијске извјештаје сачињене и презентоване у Републици Српској за обрачунске периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније.

Међутим, промјене у важећим стандардима и тумачењима, као и новоусвојени стандарди и тумачења, издати након 1. јануара 2009. године, нису објављени и званично усвојени у Републици Српској и, сагласно томе, нису примјењени у састављању приложених финансијских извјештаја. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увијек нису у примјени, објелодањени су у напоменама у наставку - 2.2 (б) и 2.2 (в).

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Српске од IFRS и IAS могу имати на реалност и објективност финансијских извјештаја Друштва, приложени финансијски извјештаји се не могу сматрати финансијским извјештајима састављеним у потпуној сагласности са IFRS и IAS.

Руководство Друштва анализира промјене у важећим стандардима и тумачењима, као и новоусвојене стандарде и тумачења издата након 1. јануара 2009. године, и након установљавања стандарда и тумачења који су релевантни за Друштво, има намјеру да исте примјени у састављању финансијских извјештаја након што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско
извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

(б) *Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској*

На дан објављивања ових финансијских извјештаја, доле наведени стандарди и измјене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а слџдећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извјештавања, али нису званично усвојена у Републици Српској за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2012. године:

- IFRS 1 (ревидирани) "Прва примјена IFRS" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS " – Висока хиперинфлација (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS " – Укидање фиксних датума за оне који први пут примјењују IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS " - Додатни изузеци за оне који први пут усвајају IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- Измјене IFRS 2 "Исплате по основу акција" – Трансакције групних исплата у новцу по основу акција (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- IFRS 3 (ревидирани) "Пословне комбинације" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Трансфер финансијске имовине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IAS 12 "Порез на добит" – Одложени порези: Покриће основне имовине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2012. године),
- Измјене IAS 27 "Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IAS 39 "Финансијски инструменти: Признавање и мјерење" – Прихватљиве хеџинг ставке (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене различитих стандарда и тумачења која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања IFRS објављеног 16. априла 2009. године (IFRS 2, IFRS 5, IFRS 8, IAS 1, IAS 7, IAS 17, IAS 18, IAS 36, IAS 38, IAS 39, IFRIC 9, IFRIC 16) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (већина измјена биће на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- IFRIC 17 "Пренос неновчаних средстава власницима предузећа" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- IFRIC 18 "Пренос средстава комитентима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- „Свеобухватни оквир за финансијско извјештавање 2010. године“ што представља измјену „Оквир за припремање и приказивање финансијских извјештаја“ (на снази од датума објављивања, односно од септембра 2010. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Ограничени изузеци за упоредна објелодањивања у складу са IFRS 7 за оне који први пут усвајају IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2010. године),
- Измјене IAS 24 "Објелодањивања о повезаним странама" - Поједностављивање захтијеваних објелодањивања за ентитете у државном власништву и појашњење дефиниције повезаних страна (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- Измјене IAS 32 "Финансијски инструменти: Приказивање" – Рачуноводствено обухватање права (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. фебруара 2010. године),
- Измјене различитих стандарда и тумачења која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања IFRS објављеног 6. маја 2010. године (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 7, IAS 1, IAS 27, IAS 34, IFRIC 13) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (већина измјена биће на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- Измјене IFRIC 14 "IAS 19 - Граница дефинисаних примања запослених, минимум захтјева фонда и њихова интеракција" - Претплата минималних захтјева фонда (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године), и
- IFRIC 19 "Укидање обавеза инструмента капитала" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2010. године).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

(в) *Објављени стандарди и тумачења који још увијек нису ступили на снагу*

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, слједећи нови стандарди, измјене стандарда и интерпретације су биле издате али нису постале ефективне:

- IFRS 9 (ревидиран у 2010. години) "Финансијски инструменти" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2015. године),
- Измјене IFRS 9 "Финансијски инструменти" и IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Обавезни датум примјене IFRS 9 и објелодањивања преласка (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2015. године),
- IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 11 "Заједнички аранжмани" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 12 "Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 10, IFRS 11 и IFRS 12 "Консолидовани финансијски извјештаји, Заједнички аранжмани и Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима: Упутство о транзицији" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IAS 27 (ревидиран у 2011. години) "Појединачни финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IAS 28 (ревидиран у 2011. години) "Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 13 "Одмјеравање фер вриједности" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IAS 19 "Бенефиције запослених" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 1 "Државни кредити" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Пребијање финансијске имовине и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IAS 1 "Презентација финансијских извјештаја" – Презентација ставки Осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2012. године),
- Измјене IAS 32 "Финансијски инструменти: презентација" - Пребијање финансијске имовине и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- Годишња унапријеђења IFRS у периоду 2009 – 2011. године објављена у мају 2012. године (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRIC 20 "Трошкови откривке у производној фази површинских рудника" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године), и
- Измјене IFRS 10, IFRS 12 и IAS 27 – изузећа од консолидације зависних лица у складу са IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године).

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи

Приходи од продаје се исказују по фактурној вриједности, умањеној за попусте и порез на додату вриједност. Приходи од продаје робе, производа и услуга признају се када се ризик и корист повезана са правом власништва преноси на купца, а то подразумијева датум испоруке производа и роба купцу, односно извршења услуге.

Приход од камата књижи се на обрачунској основи у складу са неотплаћеном главницом по ефективној каматној стопи.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Трошкови текућег одржавања и оправки

Трошкови текућег одржавања и оправки некретнина, постројења и опреме исказани су у стварно насталом износу у тренутку настајања.

3.3. Трошкови закупа

Трошкови закупа се књиже на терет биланса успјеха у тренутку настанка, односно пропорционалном методом, током трајања уговора о закупу.

3.4. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан биланса стања.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званичном курсу важећем на дан сваке промјене, а настале позитивне и негативне курсне разлике књиже се у корист или на терет биланса успјеха.

3.5. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања директно приписиви стицању, изградњи или производњи средства које се квалификује, капитализују се као дио набавне вриједности тог средства, и то само у периоду када се средство припрема за употребу или продају, и када је вјероватно да ће имати за резултат будуће економске користи, односно када се трошкови могу поуздано измјерити.

Сви остали трошкови позајмљивања се признају као расход у билансу успјеха, у периоду у коме су настали.

3.6. Порези и доприноси

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода.

Порески прописи Републике Српске предвиђају могућност умањења пореске основице за износе улагања у некретнине, постројења и опрему за обављање властите производне дјелатности и за износе плаћеног пореза на доходак и доприноса на лична примања за више од 30 новозапослених радника на крају пословне године.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

Порез на додату вриједност

Законом о порезу на додату вриједност уведена је обавеза и регулисан је систем плаћања пореза на додату вриједност (ПДВ) на територији Босне и Херцеговине, почевши од 1. јануара 2006. године, чиме је замијењен систем опорезивања примјеном пореза на промет производа и услуга.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.7. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су иницијално исказани по набавној вриједности и умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности. Наведену набавну вриједност чини вриједност по факури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате.

Након иницијалног признавања некретнине, постројења и опрема се вреднују по фер вриједности. Ради свођења вриједности грађевинских објеката на њихову фер тржишну вриједност, Друштво је извршило процјену фер вриједности грађевинских објеката Друштва са стањем на дан 31. децембар 2003. године са утврђеним позитивним и негативним ефектима процјене вриједности, по сваком појединачном средству.

Када се књиговодствена вриједност некретнина, постројења и опреме повећа као резултат ревалоризације, утврђени добитак се књижи у корист ревалоризационих резерви које представљају дио укупног капитала, осим за износе за које та повећања представљају сторнирање износа смањења вриједности, која су по ранијим ревалоризацијама била утврђена за иста та средства и која су, у ранијим периодима, била призната као трошак, у ком случају се ревалоризацијом утврђено повећање књижи у корист биланса успјеха до износа до кога је раније смањење било књижено као трошак. Када се књиговодствена вриједност некретнина, постројења и опреме смањи као резултат ревалоризације, губитак утврђен ревалоризацијом се књижи директно на терет биланса успјеха. Међутим, губитак утврђен ревалоризацијом се књижи директно на терет капитала у оквиру ревалоризационих резерви до износа до кога је раније смањење било књижено као трошак.

Земљиште Друштва је вредновано по основу јединичне цијене по квадратном метру земљишта, а на основу Увјерења Републичке управе за геодетске и имовинско правне послове (подручна јединица Теслић) од 2. октобра 2000. године.

Под некретнинама, постројењима и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године.

Добици или губици који се јављају приликом расходовања или продаје некретнина, постројења и опреме, исказују се у билансу успјеха као дио осталих пословних прихода или осталих пословних расхода.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност средства. Оправке и одржавања се књиже на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

3.8. Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава на набавну, односно процијењену вриједност на почетку године, као и на некретнине, постројења и опрему стављену у употребу током године, примјеном пропорционалног метода.

Процијењени корисни вијек употребе појединих група некретнина, постројења и опреме који је служио као основа за обрачун амортизације, и примјењене стопе у години која се завршава на дан 31. децембра 2012. године су сљедећи:

	Вијек трајања (година)	Стопа (%)
Грађевински објекти	8 - 67	1,5 – 12,5
Опрема за здравство	3 - 20	5 – 30
Угоститељска опрема	2 - 20	5 – 40
Остала опрема	3 - 10	10 – 30

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.9. Умањење вриједности материјалне имовине

На сваки датум биланса стања, Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговјештаји да је дошло до губитака услед умањења вриједности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процјењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће процијенити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процјењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вриједност је нето продајна цијена или вриједност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процјене вриједности у употреби, процијењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вриједности примјеном дисконтне стопе прије опорезивања која одражава садашњу тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за то средство.

Ако је процијењени надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тог средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вриједности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда које се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризованом износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вриједности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вриједности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процијењеног надокнадивог износа тог средства, при чему већа књиговодствена вриједност не премашује књиговодствену вриједност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) услед умањења вриједности. Поништење губитка од умањења вриједности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процијењеној вриједности, у којем случају се поништење губитка од умањења вриједности исказује као повећање услед ревалоризације.

На дан 31. децембра 2012. године, на основу процјене руководства Друштва, не постоје индикације да је вриједност некретнина, постројења и опреме обезвјеђена.

3.10. Финансијски инструменти

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Друштва од момента када је Друштво уговорним одредбама везано за инструмент.

Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмента реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Дати кредити и потраживања

Потраживања од купаца, кредити и остала потраживања са фиксним или одређивим плаћањима која не котирају на активном тржишту класификују се као кредити и потраживања. Кредити и потраживања вреднују се по амортизованом трошку, примјеном методе ефективне каматне стопе, умањени за процијењено умањење вриједности. Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе, осим у случају краткорочних потраживања, гдје би признавање прихода било нематеријално.

Исправка вриједности потраживања од купаца

Потраживања су приказана по њиховој номиналној вриједности, умањеној за исправке вриједности ненаплативих потраживања. Сва потраживања која нису наплаћена у одређеном периоду од датума доспјећа за плаћање (преко 60 дана), процјењују се, и по потреби исправљају. Процјена износа ненаплативих потраживања базира се на историјским доказима о износу с тим у вези насталих губитака.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.10. Финансијски инструменти (наставак)

Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и високо ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

Престанак признавања финансијске имовине

Друштво ће престати признавати финансијску имовину само када уговорна права на новчане токове од финансијске имовине истекну; или ако пренесе финансијску имовину, па самим тим и све ризике и награде од власништва средства на други субјект.

Ако Друштво не пренесе нити задржи суштински све ризике и поврате од власништва и задржи контролу над финансијском имовином, Друштво наставља да признаје финансијску имовину.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе (дугорочи кредит), краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе.

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вриједности умањеној за трансакционе трошкове, а након тога по амортизованом трошку примјеном уговорене каматне стопе које кореспондирају ефективној каматној стопи. Финансијске обавезе се приказују у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повјериоца. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза.

3.11. Залихе

Залихе се евидентирају по нижој од набавне вриједности и нето продајне вриједности.

Нето продајна вриједност је цијена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цијене за трошкове продаје. Набавна вриједност укључује вриједност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове.

Алат и инвентар се отписује 100% приликом издавања у употребу.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вриједности залиха у случајевима када се оцијени да је потребно свести вриједност залиха на њихову нето продајну вриједност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вриједности, или се у цјелости отписују.

3.12. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Бенефиције за запослене (наставак)

б) Обавезе по основу отпремнина

У складу са Законом о раду, Друштво је у обавези да исплати отпремнине, радницима који су закључили уговор о раду на неодређено вријеме, приликом одласка у пензију у висини три просјечне плате Друштва, или три просјечне плате радника, ако је то за њега повољније.

На основу IAS 19 "Примања запослених" захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине.

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан биланса стања. У складу са наведеним, Друштво је ангажовало овлашћеног актуара да у име Друштва изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине на дан 31. децембра 2012. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине, овлашћени актуар је користио сљедеће претпоставке: дисконтна стопа од 8.2% годишње, године радног стажа за одлазак у пензију – 40 година за мушкарце и 35 година за жене, просјечна стопа раста зарада 3.1%, пројектована флукуација запослених на основу података о историјском кретању запослених у претходном периоду, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину.

3.13. Финансијски лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг у свим случајевима када се лизингом на Друштво преносе у највећој мјери сви ризици и користи које произилазе из власништва над средствима. Сваки други лизинг се класификује као оперативни лизинг.

Средства која се држе по уговорима о финансијском лизингу се признају у билансу стања Друштва, по садашњој вриједности минималних рата лизинга утврђених на почетку периода лизинга. Одговарајућа обавеза према даваоцу лизинга се укључује у биланс стања као обавеза по финансијском лизингу.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација финансијских извјештаја захтијева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан биланса стања, која носи ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години представљене су у даљем тексту:

Процијењени корисни вијек некретнина, постројења и опреме

Одређивање корисног вијека некретнина, постројења и опреме је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Адекватност процијењеног преосталог корисног вијека некретнина, постројења и опреме се анализира годишње или гдје год постоји индиција о значајним промјенама одређених претпоставки.

Такође, услед значајности сталних средстава у укупној активи Друштва, утицај сваке промјене у наведеним претпоставкама може бити материјално значајан на финансијски положај Друштва, као и на резултате његовог пословања. На примјер, уколико би Друштво скратило просјечан корисни вијек сталне имовине за 10%, то би у пословној 2012. години резултовало у додатном трошку амортизације за око 185,197 Конвертибилних марака (у пословној 2011. години: 182,149 Конвертибилних марака).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (наставак)

Исправка вриједности потраживања

Исправка вриједности за сумњива и спорна потраживања је обрачуната, на основу процијењених губитака услед немогућности купца да испуне неопходне обавезе. Процјена руководства је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима наших купаца и промјенама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вриједности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство вјерује да није потребна додатна исправка вриједности потраживања, изузев резервисања већ приказаних у финансијским извјештајима.

Резервисања

Резервисања се признају и врше када Друштво има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће одлив ресурса које стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано процијенити износ обавезе.

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. У Републици Српској не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вриједност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Друштва врши процјену ризика и, у случајевима када се оцијени да вриједност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вриједности. По мишљењу руководства Друштва, износи у овим неконсолидованим финансијским извјештајима одражавају вриједност која је, у датим околностима, највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ УЧИНАКА

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2012.	Година која се завршава 31. децембра 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Приходи од продаје учинака:		
- у земљи	11,697,718	10,879,728
	<u>11,697,718</u>	<u>10,879,728</u>

6. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2012.	Година која се завршава 31. децембра 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Трошак медицинског материјала	30,121	29,313
Трошак артикала исхране	1,539,512	1,325,480
Трошак осталог материјала	781,884	289,634
Трошкови електричне енергије	238,210	188,531
Трошкови горива	479,470	479,517
	<u>3,069,197</u>	<u>2,312,475</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

7. ТРОШКОВИ БРУТО ЗАРАДА, БРУТО НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2012.	Година која се завршава 31. децембра 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Бруто зараде	3,004,833	3,250,229
Бруто накнаде члановима Управног одбора	95,224	74,083
Накнаде за годишњи одмор (регрес)	259,188	253,067
Отпремнине	19,792	16,034
Јубиларне награде	3,451	9,705
Дневнице за службена путовања	30,583	23,166
Накнаде трошкова превоза у јавном саобраћају	39,385	73,897
Накнаде за исхрану запослених	191,158	188,939
Остала лична примања	43,930	37,472
	<u>3,687,544</u>	<u>3,926,592</u>

8. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2012.	Година која се завршава 31. децембра 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Трошкови ПТТ услуга	58,585	54,082
Трошкови одржавања	144,720	122,667
Трошкови сајмова	-	2,168
Трошкови рекламе и пропаганде	215,174	200,357
Трошкови уговора о дјелу	170,418	56,435
Трошкови воде	161,991	132,709
Трошкови комуналних услуга	28,319	25,377
Трошкови осталих производних услуга	25,717	23,689
	<u>804,924</u>	<u>617,484</u>

9. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2012.	Година која се завршава 31. децембра 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Трошкови стручног усавршавања запослених	23,093	19,298
Трошкови такси	15,917	-
Трошкови адвокатских услуга	70,291	-
Остале непроизводне услуге	129,385	150,650
Трошкови репрезентације	13,980	9,384
Премије осигурања	58,533	47,922
Трошкови платног промета	23,775	24,844
Трошкови чланарина	3,803	2,844
Остали нематеријални трошкови	159,742	145,035
	<u>498,519</u>	<u>399,977</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

10. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2012.	Година која се завршава 31. децембра 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Приходи од камата	118,067	82,506
Позитивне курсне разлике	4,673	1,396
	<u>122,740</u>	<u>83,902</u>
Расходи камата		
- по основу кредита	(204,817)	(229,086)
- по основу решења Пореске управе Републике Српске	(21,828)	-
	<u>(103,905)</u>	<u>(145,184)</u>

11. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2012.	Година која се завршава 31. децембра 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Вишкови, изузимајући вишкове залиха учинака	1,337	1,010
Наплаћена исправљена потраживања	632,263	1,054,254
Остали приходи	5,272	19,030
	<u>638,872</u>	<u>1,074,294</u>

12. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2012.	Година која се завршава 31. децембра 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Губици од отписа и расхода сталних средстава	21,107	-
Отписи робе	17,995	38,973
Исправка вриједности потраживања на терет резултата	998,064	613,452
Отписи ситног инвентара	63,068	334,408
	<u>1,100,234</u>	<u>986,833</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

13. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	У Конвертибилним маркама 2012. година				
	Земљиште	Грађевински објекти	Некретнине постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно некретнине, постројења и опрема
Набавна вриједност					
<i>Ревизију обавио други ревизор</i>					
Стање, 1. јануар 2012. године	6,307,077	50,354,591	5,594,177	26,850	62,282,695
Набавке у току године	-	53,951	-	4,414,700	4,468,651
Активирања и преноси	-	4,065,206	358,133	(4,423,339)	-
Отпис	-	(25,780)	(94,440)	-	(120,220)
Мањак	-	-	(28)	-	(28)
Остало	-	-	(7,294)	-	(7,294)
Стање, 31. децембар 2012. године	<u>6,307,077</u>	<u>54,447,968</u>	<u>5,850,548</u>	<u>18,211</u>	<u>66,623,804</u>
Исправка вриједности					
<i>Ревизију обавио други ревизор</i>					
Стање, 1. јануар 2012. године	-	21,519,571	3,237,471	-	24,757,042
Амортизација за текућу годину	-	1,346,237	505,736	-	1,851,973
Отпис	-	(7,734)	(91,379)	-	(99,113)
Мањак	-	-	(28)	-	(28)
Остало	-	-	-	-	-
Стање, 31. децембар 2012. године	<u>-</u>	<u>22,858,074</u>	<u>3,651,800</u>	<u>-</u>	<u>26,509,874</u>
Садашња вриједност					
31. децембар 2012. године	<u>6,307,077</u>	<u>31,589,894</u>	<u>2,198,748</u>	<u>18,211</u>	<u>40,113,930</u>
31. децембар 2011. године	<u>6,307,077</u>	<u>28,835,020</u>	<u>2,356,706</u>	<u>26,850</u>	<u>37,525,653</u>

Садашња вриједност земљишта Друштва износи 6,307,077 Конвертибилних марака на дан 31. децембра 2012. године, и представља највећим дијелом, у износу од 6,304,403 Конвертибилне марке, вриједност земљишта површине 146,626 m² које је Друштво иницијално вредновано на основу Увјерења Републичке управе за геодетске и имовинско правне послове (подручна јединица Теслић) од 2. октобра 2000. године. На тај начин утврђена вриједност земљишта износи 42.99 Конвертибилних марака по m².

Поред наведеног, на основу преписа Посједовног листа (ПЛ број 416) од 3. априла 2007. године, Друштво је посједник додатног земљишта површине 751,037 m², као и да је до дана састављања приложених финансијских извјештаја, поступак укњижавања права власништва над земљиштем у корист Друштва спроведен над 91,707 m² земљишта.

До дана састављања приложених финансијских извјештаја, поступак укњижавања права власништва над земљиштем у корист Друштва спроведена је над 91,707 m² земљишта.

На дан 31. децембра 2012. године, Друштво је у циљу обезбјеђења примљених кредитних средстава (напомена 23), засновало хипотекарна оптерећења над земљиштем и грађевинским објектима нето садашње вриједности 3,568,398 Конвертибилних марака.

14. АВАНСИ ЗА НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМУ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Дати аванси за некретнине, постројења и опрему:		
- у земљи	<u>129,593</u>	<u>287,198</u>
	<u>129,593</u>	<u>287,198</u>

Дати аванси за некретнине постројења и опрему који на дан 31. децембра 2012. године износе 129,593 Конвертибилне марке се у највећем дијелу, у износу од 107,526 Конвертибилних марака, односе на аванс дат друштву "Марковић Инвест РМ" д.о.о., Лакташи, а у сврху реализације радова на санацији хотелских капацитета Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

15. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Дугорочно орочени депозити код пословне банке		
- Volksbank а.д., Бањалука	300,000	-
- Volksbank а.д., Бањалука	10,126	-
	<u>310,126</u>	<u>-</u>

Дугорочни финансијски пласмани који на дан 31. децембра 2012. године, износе 310,126 Конвертибилних марака, се у највећем дијелу у износу 300,000 Конвертибилних марака односе на дугорочно орочени депозит код Volksbank а.д., Бањалука. Наиме, дана 30. марта 2009. године, Друштво је са наведеном пословном банком закључило уговор о намјенски ороченом депозиту на име обезбјеђења одобрених кредитних средстава (напомена 23), са периодом орочења од 10 година, уз годишњу каматну стопу од 4% са плаћањем исте на полугодишњем нивоу.

16. ЗАЛИХЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Материјал и резервни дијелови	314,664	322,898
Алат и инвентар у употреби	34,385	36,881
Роба	142,029	233,431
	<u>491,078</u>	<u>593,210</u>

17. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Купци:		
- у земљи	2,053,255	1,649,324
- у иностранству	101,622	91,300
	<u>2,154,877</u>	<u>1,740,624</u>
Минус: Исправка вриједности потраживања:		
- у земљи	(1,619,706)	(1,290,426)
- у иностранству	(22,626)	-
	<u>(1,642,332)</u>	<u>(1,290,426)</u>
	<u>512,545</u>	<u>450,198</u>

Укупна бруто потраживања од купаца на дан 31. децембра 2012. године износе 2,154,877 Конвертибилних марака. Друштво је извршило умањење вриједности потраживања за потраживања од купаца која нису наплаћена дуже од 60 дана, а која према процјени руководства Друштва нису наплатива. Промјене на рачунима исправки вриједности потраживања су приказане у напомени 18 уз ове финансијске извјештаје.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

17. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА (наставак)

Старосна структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2012. године је сљедећа:

	У Конвертибилним маркама 31. децембар 2012.
0-30 дана	733,174
31-60 дана	173,130
61-120 дана	119,326
121-180 дана	18,935
181-270 дана	362,048
271-365 дана	500
преко 365 дана	747,764
	<u>2,154,877</u>

Просјечни период наплате потраживања од купаца у пословној 2012. години је 15 дана.

18. ДРУГА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	У Конвертибилним маркама 31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Потраживања од запослених	94,284	100,468
Преплаћени порези	63,271	41,420
Потраживања за накнаде за боловање и остала потраживања	90,457	80,763
	<u>248,012</u>	<u>222,651</u>
<i>Минус: Исправка вриједности:</i>		
- потраживања од запослених	(49,640)	(49,640)
	<u>198,372</u>	<u>173,011</u>

19. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У Конвертибилним маркама 31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Краткорочно орочени депозити код пословних банака	1,112,261	-
Краткорочни зајмови у земљи	88,856	95,355
	<u>(76,539)</u>	<u>(78,038)</u>
Минус: Исправка вриједности краткорочних зајмова у земљи	(76,539)	(78,038)
	<u>1,124,578</u>	<u>17,317</u>

Краткорочно орочени депозити код пословних банака који на дан 31. децембра 2012. године износе 1,112,261 Конвертибилну марку се у највећем дијелу у износу од 550,000 Конвертибилних марака односе на краткорочно орочени депозит код Volksbank а.д., Бања Лука. Наиме, дана 14. септембра 2012. године, Друштво је са наведеном пословном банком закључило уговор о депозиту на одређено вријеме без посебне намјене, са периодом орочења од 13 мјесеци, уз годишњу каматну стопу од 4.95% са плаћањем исте по истеку рока депозита.

Просјечна каматна стопа по којој су орочени краткорочни депозити износи 4.5%.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

20. ИСПРАВКЕ ВРИЈЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ПЛАСМАНА

	Потраживања од купаца (напомена 17)	Друга потраживања (напомена 18)	Краткорочни финансијски пласмани (напомена 19)	Укупно
<i>Ревизију обавио други ревизор Стање, 1. јануар 2012. године</i>	1,290,426	49,640	78,038	1,418,104
Исправка вриједности на терет текућег резултата	998,064	-	-	998,064
Наплаћена исправљена потраживања	(630,764)	-	(1,499)	(632,263)
Остало	(15,394)	-	-	(15,394)
<i>Стање, 31. децембар 2012. године</i>	<u>1,642,332</u>	<u>49,640</u>	<u>76,539</u>	<u>1,768,511</u>

21. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Жиро рачун	342,276	996,223
Девизни рачуни	496,256	129,441
Благајна	46	5,158
Остала новчана средства	171,684	2,638,614
	<u>1,010,262</u>	<u>3,769,436</u>

22. КАПИТАЛ

Акцијски капитал

Структура акцијског капитала Друштва, према Књизи акционара коју Друштво води код Централног регистра хартија од вриједности а.д., Бања Лука, на дан 31. децембра 2012. и 2011. године је била сљедећа:

	31. децембар 2012.	у %	31. децембар 2011.	у %
	- ЗИФ Zepher Fond а.д., Бања Лука		8,398,808	
- Qwest Investment Public Company Limited, Limassol, Kipar	5,290,348	15.745	5,253,530	15.635
- ПРЕФ а.д., Бања Лука	3,028,048	9.012	2,993,108	8.908
- Акцијски фонд РС а.д., Бања Лука	1,570,808	4.675	1,571,026	4.676
- Фонд за реституцију РС а.д., Бања Лука	1,503,272	4.474	1,503,115	4.474
- Савковић Драго	891,749	2.654	891,853	2.654
- ЗИФ БЛБ-Профит а.д., Бања Лука	807,076	2.402	802,210	2.388
- Костић Стоја	777,844	2.315	777,858	2.315
- Остојић Здравко	757,348	2.254	757,295	2.254
- Богданић Драган	666,292	1.983	663,317	1.974
-Остали акционари	9,908,584	29.490	9,988,057	29.726
Укупно	<u>33,600,177</u>	<u>100</u>	<u>33,600,177</u>	<u>100.00</u>

Номинална вриједност једне акције са стањем на дан 31. децембра 2012. године износи 1.00 Конвертибилну марку.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

22. КАПИТАЛ (наставак)

Акције Друштва се котирају на Бањалучкој берзи хартија од вриједности у Републици Српској (активно, али недовољно развијено финансијско тржиште). Тржишна вриједност једне акције са стањем на дан 31. децембра 2012. године износи 0.55 Конвертибилних марака (31. децембра 2011. године: 0.68 Конвертибилних марака). Зарада по акцији је приказана у напомени 27 уз ове финансијске извјештаје.

Законске резерве

Законске резерве представљају издвајања из расподјеле добитка у складу са чланом 231. Закона о привредним друштвима, и то најмање у висини 5% од добитка текуће године умањене за губитак претходне године, све док те резерве, заједно са резервама капитала, не достигну висину од најмање 10% основног капитала, или статутом одређени већи дио основног капитала.

Законске резерве користе се за покриће губитка, а ако прелазе износ од 10% основног капитала, или статутом одређеног већег дијела основног капитала, могу се користити и за повећање основног капитала.

Ревалоризационе резерве

Ревалоризационе резерве које на дан 31. децембра 2012. године, износе 1,892,028 Конвертибилних марака се у највећем дијелу у износу од 1,054,570 Конвертибилних марака односе на позитивне ефекте процјене вриједности грађевинских објеката са стањем на дан 31. децембар 2003. године. Остали дио ревалоризационих резерви у износу од 837,458 Конвертибилних марака се односи на усклађивање вриједности капитала спроведеној у 2003. години, а на основу одредби Правилника о начинима и роковима процјене и књижења ефеката процјене вриједности појединих позиција биланса стања правних лица (Службени гласник Републике Српске, број 9/03).

23. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Дугорочне обавезе:		
- обавеза по дугорочном кредиту	3,749,021	4,238,139
Минус:		
- текуће доспјеће обавезе по дугорочном кредиту	(489,117)	-
	<u>3,259,904</u>	<u>4,238,139</u>

Дугорочни кредит са стањем у износу од 3,749,021 Конвертибилну марку на дан 31. децембра 2012. године се односи на обавезу по основу Уговора о кредиту потписаног дана 30. марта 2009. године са Volksbank а.д., Бања Лука. Кредит је одобрен у износу од 5,000,000 Конвертибилних марака, за реконструкцију и доградњу хотела Кардиал (у саставу хотелског комплекса Друштва), са роком враћања до 31. марта 2019. године. Уговорена каматна стопа је дефинисана као промјенива каматна стопа која је истовремено збир улазне каматне стопе ИРБ РС (Инвестиционо Развојна Банка Републике Српске) и марже банке кредитора (Volksbank а.д., Бања Лука), минимална каматна стопа не може бити мања од 5.1% на годишњем нивоу, док је у тренутку закључења уговора она износила 6.09% годишње.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

23. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

Рочност доспијећа отплата дугорочних обавеза:

	У Конвертибилним маркама 31. децембар 2012.
Текућа доспијећа дугорочних обавеза	489,117
Између једне и двије године	567,060
Између двије и три године	569,796
Између три и четири године	599,545
Између четири и пет година	630,846
Након пет година	892,657
Укупно дугорочни дио кредита и осталих дугорочних обавеза	<u>3,259,904</u>
	<u>3,749,021</u>

24. ДОБАВЉАЧИ

	У Конвертибилним маркама 31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Обавезе према добављачима:		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
- у земљи	682,000	573,907
- у иностранству	113,096	-
	<u>795,096</u>	<u>573,907</u>

Обавезе према добављачима су некаматносне. Друштво редовно измирује своје обавезе према добављачима. Друштво има политике управљања финансијским ризицима како би осигурало да се обавезе плаћају у уговореним роковима. Просјечни период плаћања обавеза добављачима у години која се завршава на дан 31. децембра 2012. године је био 57 дана.

Старосна структура обавеза према добављачима на дан 31. децембра 2012. године је следећа:

	У Конвертибилним маркама 31. децембар 2012.
0-30 дана	267,461
31-60 дана	50,957
61-120 дана	26,158
121-180 дана	8,783
181-270 дана	43,176
271-365 дана	1,886
преко 365 дана	<u>396,675</u>
	<u>795,096</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

25. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Обавезе по основу камата	21,828	-
Обавезе за дивиденде	19,323	-
Обавезе за зараде и накнаде зарада	210,838	129,011
Обавезе за порезе и доприносе на зараде	137,627	84,938
Обавезе за порезе, царине и дажбине на терет трошкова	100,160	-
Обавезе по основу пореза на добит	108,642	45,595
	<u>598,418</u>	<u>259,544</u>

26. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Разграничени приходи по основу реализоване гаранције	200,000	-
Остала пасивна временска разграничења	78,293	45,552
	<u>278,293</u>	<u>45,552</u>

Разграничени приходи по основу реализоване гаранције на дан 31. децембра 2012. године износе 200,000 Конвертибилних марака, односи се на наплаћену банкарску гаранцију по основу гарантованог квалитета радова на реконструкцији и надоградњи смјештајних капацитета Друштва, издату од стране извођача радова.

Наиме, Друштво је наплатило наведену гаранцију дана 15. јуна 2012. године, а по основу оцјене Друштва да изведени радови не задовољавају уговорени квалитет. Друштво није признало наведену наплату као приход пословне 2012. године, јер је извођач радова у чије име и за чији рачун је наплаћена банкарска гаранција покренуо судски спор против Друштва.

27. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра 2012.	31. децембра 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Текући порез на добитак Друштва	108,642	45,595
	<u>108,642</u>	<u>45,595</u>

б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања прије опорезивања и прописане пореске стопе:

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра 2012.	31. децембра 2011.
		<i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Добитак, прије опорезивања	967,870	1,196,082
Порез на добитак по стопи од 10%	96,787	119,608
Порески ефекат расхода/прихода који нису признати код одређивања опорезиве добити	11,855	(74,013)
Порез на добитак	<u>108,642</u>	<u>45,595</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

28. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

У Конвертибилним маркама

	Година која се завршава 31. децембра 2012.	Година која се завршава 31. децембра 2011.
Нето добитак обрачунског периода	859,228	1,150,487 <i>Ревизију обавио други ревизор</i>
Просјечан пондерисан број издатих акција	33,600,177	33,600,177
Зарада по акцији (основна и разријеђена)	0.0256	0.0342

Обавезе за преостале неисплаћене дивиденде акционарима на дан 31. децембра 2012. године износе 19,323 Конвертибилних марака (напомена 25).

На основу одлуке Скупштине акционара Друштва од 21. маја 2012. године, извршена је расподела добити Друштва остварене у пословној 2011. години, и то цјелокупног износа од 1,150,487 Конвертибилних марака, на сљедећи начин :

1. износ од 57,524 Конвертибилне марке распоређује се у законске резерве,
2. износ од 57,524 Конвертибилне марке исплаћује се као награда члановима Управног и Извршног одбора Друштва за остварене резултате пословања Друштва у 2011. години,
3. износ од 235,202 Конвертибилне марке исплаћује се као дивиденда акционарима у новцу и
4. износ од 800,234 Конвертибилне марке задржава се као нераспоређена добит.

29. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2012. године, Друштво је водило судске спорове ради наплате својих потраживања у износу од 240,470 Конвертибилних марака. Истовремено, процијењене потенцијалне обавезе по судским споровима у којима је Друштво тужена страна износе укупно 351,211 Конвертибилних марака, не укључујући ефекте потенцијалних затезних камата и судских трошкова. Руководство Друштва сматра да исход наведених спорова неће имати материјално значајан утицај на финансијске извјештаје Друштва у будућности, те Друштво није извршило резервисања у финансијским извјештајима за 2012. годину по основу потенцијалних губитака који могу проистећи из ових судских спорова.

30. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

30.1 Управљање капиталом

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбиди принос на капитал. Структура капитала Друштва састоји се од кредита, готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује акције, резерве, као и акумулирани добитак.

Лица која контролишу финансије на нивоу Друштва испитују структуру капитала на годишњем нивоу. Не постоје никакви екстерно наметнути захтјеви по питању адекватности капитала Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

30. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

30.1 Управљање капиталом (наставак)

30.1.1. Рацио укупне задужености према капиталу

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају године били су сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Задуженост (а)	3,749,021	4,238,139
Готовина и готовински еквиваленти	(1,010,262)	(3,769,436)
<i>Нето задуженост</i>	<u>2,738,759</u>	<u>468,703</u>
Капитал (б)	38,209,354	37,642,852
<i>Рацио укупног дуговања према капиталу</i>	<u>7.17%</u>	<u>1.25%</u>

(а) Задуженост се односи на дугорочне кредите и текуће доспијеће дугорочних кредита, умањена за готовину и готовинске еквиваленте.

(б) Капитал укључује акције, резерве и нераспоређени добитак.

30.1.2. Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза објелодањени су у напомени 3 ових финансијских извјештаја.

30.1.3. Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената су приказане у наредној табели:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Финансијска имовина		
Дугорочни финансијски пласмани	310,126	-
Потраживања од купаца	512,545	450,198
Краткорочни финансијски пласмани	1,124,578	17,317
Остала потраживања	198,372	173,011
Готовина и готовински еквиваленти	1,010,262	3,769,436
	<u>3,155,883</u>	<u>4,409,962</u>
Финансијске обавезе		
Дугорочни кредити	(3,259,904)	(3,749,021)
Текуће доспијеће дугорочних кредита	(489,117)	(489,118)
Остале финансијске обавезе	(38,310)	-
Обавезе према добављачима	(795,096)	(573,907)
Остале краткорочне обавезе	(367,788)	(213,949)
	<u>(4,950,215)</u>	<u>(5,025,995)</u>

30.2 Циљеви управљања финансијским ризицима

У свом редовном пословању, Друштво је, у различитом обиму, изложено одређеним финансијским ризицима, и то: тржишном ризику (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), ризику ликвидности и кредитном ризику.

Управљање ризицима у Друштву је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Друштва у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Управљање ризицима дефинисано је рачуноводственим политикама Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

30. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

30.2 Циљеви управљања финансијским ризицима (наставак)

Друштво не ступа у трансакције са изведеним финансијским инструментима, као што су свопови каматних стопа или форварди. Поред тога, у току 2012. године Друштво није вршило трговање финансијским инструментима.

(1) Тржишни ризик

(а) Ризик од промјене курса страних валута

Иако дио својих трансакција Друштво обавља у страним валутама, руководство Друштва сматра да Друштво није значајно изложено ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер углавном обавља своје пословне трансакције у локалној валути (Конвертибилна марка), као и у ЕУР за који је Конвертибилна марка везана фиксним валутним курсом (1 ЕУР = 1.95583 Конвертибилних марака). У складу са наведеним, руководство Друштва није вршило анализу осјетљивости на промјене курса страних валута.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Друштва у страним валутама на дан извјештавања је сљедећа:

	Средства		У Конвертибилним маркама Обавезе	
	31. децембар 2012.	2011.	31. децембар 2012.	2011.
ЕУР	754,680	981,309	(3,862,118)	(4,238,139)
УСД	14,895	18,453	-	-
	<u>769,575</u>	<u>999,762</u>	<u>(3,862,118)</u>	<u>(4,238,139)</u>

(б) Ризик од промјене каматних стопа

Друштво је изложено разним ризицима који, кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа, дјелују на његов финансијски положај и токове готовине.

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Потраживања од купаца	512,545	450,198
Краткорочни финансијски пласмани	12,317	17,317
Остала потраживања	198,372	173,011
Готовина и готовински еквиваленти	1,010,262	3,769,436
	<u>1,733,496</u>	<u>4,409,962</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Краткорочни финансијски пласмани	1,112,261	-
Дугорочни финансијски пласмани	310,126	-
	<u>1,422,387</u>	<u>-</u>
	<u>3,155,883</u>	<u>4,409,962</u>
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе према добављачима	(795,096)	(573,907)
Остале финансијске обавезе	(38,310)	-
Остале обавезе	(367,788)	(213,949)
	<u>(1,201,194)</u>	<u>(787,856)</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити	(3,259,904)	(3,749,021)
Текуће доспијеће дугорочних кредита	(489,117)	(489,188)
	<u>(3,749,021)</u>	<u>(4,238,209)</u>
	<u>(4,950,215)</u>	<u>(5,026,065)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

30. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

30.2 Циљеви управљања финансијским ризицима (наставак)

(1) Тржишни ризик (наставак)

(б) Ризик од промјене каматних стопа (наставак)

Обзиром да Друштво има каматносно имовину, приходи Друштва су у одређеној мјери зависни од промјене тржишних каматних стопа.

Друштво врши анализу изложености ризику од промјене каматних стопа на динамичкој основи узимајући у обзир алтернативне изворе финансирања и рефинансирања.

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене каматних стопа је одређена на основу изложености каматних стопа потраживања од купаца правних и физичких лица на крају извјештајног периода и то по каматним стопама у складу са Законом о висини стопе затезне камате (Службени гласник РС, број 19/01, 52/06 и 103/08).

У случају да је каматна стопа на дугорочне кредите на дан 31. децембра 2012. године била већа/мања за 1 процентни поен на годишњем нивоу, уз остале непромијењене варијабле, нето добитак Друштва за годину која се завршава на дан 31. децембра 2012. године био би већи/мањи за износ од 20,482 Конвертибилне марке (2011. године: 22,901 Конвертибилна марка).

(в) Ризик од промјене цијена капитала

Друштво није изложено значајнијем ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности обзиром да Друштво нема улагања класификованих у билансу стања као средства расположива за продају, или као финансијска средства по фер вриједности чији се ефекти промјена у фер вриједности исказују у билансу успеха.

(2) Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Друштва. За управљање ризиком ликвидности одговорно је руководство Друштва које је успоставило одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности. Друштво својом имовином и обавезама управља на начин који му обезбјеђује да у сваком тренутку испуњава све своје обавезе.

Друштво располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти), као и континуираним приливом новчаних средстава од реализације продаје услуга који омогућава да своје обавезе измирује у року доспијећа.

Друштво не користи финансијске деривате.

Рочност доспијећа финансијске обавеза Друштва на дан 31. децембра 2012. и 2011. године:

Финансијске обавезе

	до 1 мјесец	1 - 3 мјесеца	3 - 12 мјесеци	1 - 5 година	преко 5 година	Укупно
31. децембар 2012.						
Некаматносна	(1,201,194)	-	-	-	-	(1,201,194)
Варијабилна каматна стопа	(59,956)	(119,912)	(539,604)	(2,829,972)	(938,183)	(4,487,627)
	<u>(1,261,150)</u>	<u>(119,912)</u>	<u>(539,604)</u>	<u>(2,829,972)</u>	<u>(938,183)</u>	<u>(5,688,821)</u>
31. децембар 2011.						
Некаматносна	(787,856)	-	-	-	-	(787,856)
Варијабилна каматна стопа	(58,778)	(117,556)	(529,002)	(2,827,281)	(1,646,727)	(5,179,344)
	<u>(846,634)</u>	<u>(117,556)</u>	<u>(529,002)</u>	<u>(2,827,281)</u>	<u>(1,646,727)</u>	<u>(5,967,200)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

30. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

30.2 Циљеви управљања финансијским ризицима (наставак)

(2) Ризик ликвидности (наставак)

Преглед доспијећа финансијских обавеза је направљен на основу недисконтованих новчаних токова финансијских обавеза, укључујући и камате које ће бити плаћене основу најранијег датума када се од Друштва може тражити да плати насталу обавезу.

(3) Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Друштву, што ће резултовати финансијским губитком Друштва. Друштво је усвојило политике у вези са праћењем кредитне способности партнера, као и захтијевања одређених обезбјеђења (колатерала), у случајевима гдје је то могуће, а у циљу смањивања ризика од потенцијалних финансијских губитака насталих неиспуњавањем одређених уговорних обавеза.

Кредитни ризик настаје код потраживања од правних лица, готовине и готовинских еквивалената, као и преузетих обавеза.

Друштво је изложено кредитном ризику у ограниченој мјери. Обезбјеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених мјера и активности на нивоу Друштва. У случају неблагоприятне наплате потраживања од купаца, истима се у одређеној мјери онемогућава даља испорука електричне енергије.

Поред тога, Друштво нема значајну концентрацију кредитног ризика у вези са потраживањима, јер има велики број међусобно неповезаних купаца.

Управљање потраживањима од купаца

Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире у потпуности и на вријеме, што би имало за резултат финансијски губитак за Друштва. Изложеност Друштва овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса.

Најзначајни купци представљени су у следећој табели

	31. децембар 2012.
1. Фонд здравственог осигурања РС Бања Лука	136,406
2. Фонд пензијско-инвалидског осигурања РС Бања Лука	110,570
3. Синдикална организација предузећа за поштански саобраћај РС	19,143
4. ЕФТ РиТЕ Станари а.д., Станари	19,052
5. Министарство рада и борачко инвалидске заштите РС	14,663
6. KING д.о.о., Добој	14,161
7. Фабрика филтера а.д., Тешањ	13,667
8. Соса Сола НВС д.о.о., Хаџићи	9,252
9. Удружење економиста РС SWOT Бања Лука	8,859
10. Остали	166,772
	<hr/> <hr/> 512,545

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

30. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

30.2 Циљеви управљања финансијским ризицима (наставак)

(3) Кредитни ризик (наставак)

Управљање потраживањима од купаца

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2012. године је приказана у табели која следи:

	Бруто изложеност	У Конвертибилним маркама	
		Исправка вриједности	Нето изложеност
Недоспјела потраживања од купаца	512,545	-	512,545
Доспјела, исправљена потраживања од купаца	1,642,332	(1,642,332)	-
	<u>2,154,877</u>	<u>(1,642,332)</u>	<u>512,545</u>

30.3 Фер вриједност финансијских инструмената

Изузев као што је наведено у наредној табели, руководство Друштва сматра да књиговодствена вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза признатих у приложеним финансијским извјештајима апроксимира њиховој фер вриједности.

	31. децембар 2012.		У Конвертибилним маркама 31. децембар 2011.	
	Књигово- дствена вриједност	Фер вриједност	Књигово- дствена вриједност	Фер вриједност
Финансијска имовина				
Дугорочни финансијски пласмани	310,126	310,126	-	-
Потраживања од купаца	512,545	512,545	450,198	450,198
Краткорочни финансијски пласмани	1,124,578	1,124,578	17,317	17,317
Остала потраживања	198,372	198,372	173,011	173,011
Готовина и готовински еквиваленти	1,010,262	1,010,262	3,769,436	3,769,436
	<u>3,155,883</u>	<u>3,155,883</u>	<u>4,409,962</u>	<u>4,409,962</u>
Финансијске обавезе				
Дугорочни кредити	(3,259,904)	(3,259,904)	(3,749,021)	(3,749,021)
Текуће доспијеће дугорочних кредита	(489,117)	(489,117)	(489,118)	(489,118)
Остале финансијске обавезе	(38,310)	(38,310)	-	-
Обавезе према добављачима	(795,096)	(795,096)	(573,907)	(573,907)
Остале краткорочне обавезе	(367,788)	(367,788)	(213,949)	(213,949)
	<u>(4,950,215)</u>	<u>(4,950,215)</u>	<u>(5,025,995)</u>	<u>(5,025,995)</u>

Претпоставке које су коришћене за процјену тренутне тржишне вриједности финансијских средстава/обавеза су следеће:

- За краткорочне пласмане, позајмице и обавезе, књиговодствена вриједност је приближна фер вриједност због њиховог кратког рока доспијећа.
- За дугорочне кредите и обавезе за израчунавање фер вриједности користи се метод дисконтовања будућих новчаних токова по тренутној тржишној каматној стопи, која је на располагању Друштву за сличне финансијске инструменте.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2012. године

31. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАНА БИЛАНСА

Дана 7. фебруара 2013. године Друштву је достављено Рјешење за плаћање утврђене пореске обавезе од стране Пореске управе Републике Српске, а на основу извршене контроле обрачуна и уплате директних пореза Друштва за период од 1. јануара 2010. године до 31. децембра 2012. године. Наведеним Рјешењем је утврђена додатна пореска обавеза Друштва у укупном износу од 119,378 Конвертибилних марака, од чега се на главни порески дуг односи 97,550 Конвертибилних марака, док се преостали износ од 21,828 Конвертибилних марака односи на камате на неблаговремено плаћање пореских обавеза. Друштво је наведене пореске обавезе уплатило у 2013. години, и евидентарило их у приложеним финансијским извјештајима за пословну 2012. годину, а у складу са IAS 10 "Догађаји после извјештајног периода".

32. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додату вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда; док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о пореском поступку Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

33. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примјењени за прерачун девизних позиција биланса стања у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Руска рубља (RUB)	0.0486	0.0468
Амерички долар (USD)	1.4836	1.5115
Швајцарски франак (CHF)	1.6190	1.6089
EUR	1.9558	1.9558
Динар (RSD)	0.0172	0.0186